

A jak vypadá porodní sál? Nijak, prostě rovná deska, říká studentka lékařské fakulty v Peru

munimedia.cz, 23. 2. 2020

Lenka Turoňová, studentka třetího ročníku oboru Porodní asistentka na Lékařské fakultě Ostravské univerzity, se vydala na čtyři měsíce studovat svůj obor do Limy, hlavního města Peru. Cestovala s programem VIA Exchange, který nabízí Ostravská univerzita pro studijní pobyty mimo nabídku zemí programu Erasmus+, na nějž se aktuálně do 1. března mohou studenti Masarykovy univerzity hlásit pro akademický rok 2020/2021.

Proč sis vybrala zrovna Peru?

Chtěla jsem studovat ve španělštině, protože z cizích jazyků ji umím nejlíp. A taky jsem chtěla být blízko oceánu a pokud možno v alespoň trochu bezpečné oblasti. Ve Španělsku jsem svůj obor, kterým je porodní asistence, studovat nemohla, takže jsem musela volit ze zemí v Jižní Americe. Byly na výběr Kolumbie, Mexiko, Argentina, nebo Peru. Nakonec jsem se rozhodla pro Universidad Científica del Sur v hlavním městě Peru, v Limě. Město leží přímo na pobřeží Tichého oceánu a samozřejmě mě lákalo i peruánské Machu Picchu.

Jak vypadalo přijímací řízení?

Proces přijímacího řízení trval od prosince do června. Vyplnila jsem přihlášku, napsala motivační dopis, poté prošla ústními pohovory na naší fakultě a když mě vybrali, musela jsem ještě čekat na schválení z Limy. Pak jsem si zařídila víza, letenky, ubytování, očkování a mohla jsem jet.

Co byl po příjezdu největší šok?

Doprava. Kdybych věděla, jaké tam budou kolony, bývala bych se ubytovala ke škole mnohem blíže. Jízdní řády a zastávky tam pro autobusy neexistovaly. Když jsem jím jela, dívala jsem se v telefonu na mapy a podle GPS jsem zjišťovala, kudy jedeme. Pak jsem řekla řidiči, že chci vystoupit a ten mi jen přibrzdil na vyskočení. Dopravní pravidla tam nikdo moc neřeší. Někdo tě ťukne? Nevadí, jedeš dál. Měla jsem zařízený i mezinárodní řidičák, ale netroufla bych si do toho provozu ani na kole.

Někdo na mě křikl a když jsem se otočila, moje kabelka byla pryč

Jak se k tobě tamní lidé chovali?

Všichni byli hrozně vstřícní, příjemní a přátelští. Vtipné bylo, že když jsem zmínila, že jsem z České republiky, tak si všichni vybavili tři věci: Prahu, pivo a hezké holky.

Musela sis zvykat na teplejší podnebí?

Protože v Peru mají roční období přesně opačně než u nás, tak v půlce srpna jsem přijela do peruánské zimy, tedy do sedmnácti stupňů Celsia. Pro mě bylo teplo na kratšasy a všichni ostatní chodili zabalení v bundě a s čepicí. Překvapilo mě, že nebylo zvykem nosit sukně nebo šaty do školy. Holky i v létě, když bylo třicet stupňů, nosily hodně kalhoty. Když jsem vyšla v sukni, všichni se mě ptali, kam takhle vyšňořená jdu, jestli jdu třeba někam na párty.

Ochutnala jsi nějakou místní kulinářskou specialitu?

Pochoutka bylo opečené morče. Napíchnuté a opečené nad ohněm se prodávalo ve spoustě pouličních stánků. Bylo dost drahé a taky mě nelákala vidina toho, že tam leží v teple na slunci půl dne, takže jsem na něj odvalu nesebrala. Zkusila jsem místo toho maso lamy Alpaky. Snědla jsem ho, ale nechutnalo mi, bylo hodně tuhé.

Jaké to tam bylo s bezpečností a kriminalitou?

Bezpečně jsem se tam zrovna necítila. I když v Limě to bylo určitě lepší než třeba v bolívijském La Paz. Nedoporučovala bych jít po ulici s telefonem v ruce. Dokonce mě v Limě okradli za bílého dne. Seděla jsem na pláži a kabelku jsem měla hned u nohy. Někdo na mě křikl, tak jsem se otočila, a kabelka tam už nebyla.

Co jsi bez všech věcí dělala?

Na ubytování jsem naštěstí měla spolubydlící, takže domů jsem se dozvonila. Tam jsem měla notebook, pas, nějaké peníze v hotovosti a pro všechny případy i náhradní platební kartu. Problém byl, že náhradní platební karta byla původně bratrova a tam když jdete na nákup a platíte kartou, musíte ukázat občanský průkaz. I když mi ho bratr poslal vyfocený, stávalo se, že mi nechtěli nákup prodat a musela jsem jít do jiného obchodu. Mobil jsem si koupila nový, znova vyřídila všechny tamní kartičky a novou platební kartu k mému účtu mi přivezla mamka, když za mnou přiletěla. Od té chvíle jsem už byla obezřetnější. Nosila jsem s sebou jen malý obnos hotovosti a platební kartu nosila výhradně na nákup.

Liší se školství v Peru od českého?

Mají trochu jiný systém. Základní a střední škola je spojená dohromady a končíte ji v sedmnácti letech. Následuje vysoká škola, kde po dvou letech získáváte maturitu a dále studujete bakaláře. Písemky se píšou průběžně po celý rok. Rozvrh jsem na univerzitě měla od rána do večera a výuka byla zaměřená hlavně na přemýšlení, pochopení učiva a kreativitu. My jsme hodně zvyklí pracovat s textem, oni to ale moc neumí. V hodinách španělského slohu jsem byla nakonec nejlepší. Ne sice v gramatice, zato jsem uměla text shrnout, udělat výtah, citace. To jim nešlo a ptali se mě, jak to udělat. Co se týče angličtiny, tak tou se v Jižní Americe nedomluvíte. Trochu na turistických místech jako Machu Picchu, ale jinak pro ně existuje jenom španělština.

Nejvyšší úmrtnost v zemi je při porodech, být těhotná je pro ženu největší riziko

Studuješ porodní asistentství, jak jsi zvládla praxi?

To byla ta největší lekce. Praxi jsem absolvovala v nemocnici v chudinské čtvrti Villa El Salvador. Tam to byla hrůza. Špína, binec, smrad a všude samí toulaví psi. Nemocnice nebyla ani na mapě a vypadala jako nějaká stodola, na oknech byly mříže. V hlavní chodbě čekaly ve frontách spousty lidí. Nic nemají v počítačích, jen tak různě na papírech. A jak vypadá porodní sál? No, nijak. Prostě rovná deska.

Jak tam probíhají porody?

Porod tam probíhal tak, že žena chodila po ulici a když už skoro lezla dítěti hlavička, tak ji položili na stůl, porodila a sama se pak zvedla a přešla na jiné lůžko. Rukavice pro zdravotníky i oblečení pro dítě si žena měla donést sama. Ženy u porodů nedostávaly žádné tišící léky, jméno dítěte se neřešilo a často dítě ani nikam nezapisovali. Nijak to tam není hlídané, takže dítě třeba nezaregistrovali, protože na to zapoměli.

Co jsi tam měla na starost?

Měla jsem více pravomocí než v Česku. V Peru je porodní asistentka něco jako lékař, takže jsem se dostala k zákrokům, které tady provádějí výhradně lékaři. Dokonce jsem měla předepisovat antikoncepci jako univerzální lék na všechno. Ne jak jsme zvyklí u nás, jen jako ochranu před nechtěným těhotenstvím. Tam to není jako tady, že nejdříve odeberou ženě krev a pak se jí vybere ta nejvhodnější varianta. Tam je prostě jedna značka antikoncepce a rozdává se po platech na všelijaké problémy.

Jaký mají Peruánci k antikoncepci postoj?

Peruánci jsou velmi věřící. Devadesát procent obyvatel je katolického vyznání. Je běžné mít pět a více dětí, nebo být těhotná v šestnácti letech. Osvěta, jak se chránit před těhotenstvím mezi mladými, chybí, protože je pro ně přirozené mít děti a velkou rodinu. Přitom nejvyšší úmrtnost v zemi je právě při porodech.

Proč zrovna při nich?

Chybí dostatečná zdravotní péče, takže být těhotná, to je pro ženy největší riziko. Zdravotnictví se ale v Limě hodně liší podle městské oblasti i odvětví. V lepší čtvrti ta nemocnice vypadala jinak, byla čistější a modernější, i když s Českem se to zdaleka srovnat nedá ani v těch lepších. Vysokou úroveň třeba mají místní zubaři. Studentů stomatologie bylo na univerzitě hodně a celkově se návštěvy zubaře braly vážně.

Machu Picchu bylo opravdu magické místo

Našla sis při škole, nebo po jejím ukončení, čas i na cestování?

Rozhodně. Navštívila jsem peruánská města Cuzco, Arequipa nebo La Paz v Bolívii. Byla jsem u jezera Titicaca a viděla tamní plovoucí vesnice, nebo u oázy Huacachina u města Ica. S maminkou, která za mnou přiletěla, jsme absolvovaly i několikadenní túru přes Amazonii a Andy na Machu Picchu. To bylo opravdu magické místo. Byli jsme v první skupině, hned v šest hodin ráno a ta atmosféra byla úžasná. Vidět, jak se pomalu zvedá opar v údolí, a kolem nás ještě nebyly žádné davy dalších turistů. To byl zážitek na celý život.

Klíčová slova: Lima, Peru, Erasmus+, VIA, cestování, Machu Picchu

Autor: Terezie Wasserbauerová

Zdroj: <http://munimedia.cz/prispevek/a-jak-vypada-porodni-sal-nijak-proste-rovna-deska-rika-studentka-lekarske-fakulty-v-peru-16154/>